

„VIENYBĖ“ TAMSUMĄ
ISBLĄSKO-ISVAIKO;
LIETUVIŲ TVIRTUMĄ
AMERIKOJ PALAIKO,

VIENYBĖ

LITHUANIAN TRI-WEEKLY

TAD, MIELAS TAUTININKA,
SKAITYKI „VIENYBĖ“, —
SUTEIKSI TAVYNEI
DIDŽIAUSIĄ GALYBŲ!

NO. 38.

Kaina 4 Centai

KETVERGAS, KOVO (MARCH) 27 D., 1924, Brooklyn, N.Y.

Kaina 4 Centai

METAI XXXVIII.

(Telephone: 2427 Greenpoint)

Entered As Second Class Matter October 23, 1907, At The Post Office at Brooklyn, N. Y., Under the Act of March 3rd, 1879

(Telephone: 2427 Greenpoint)

DAR VIENA ŠALIS PRISIDEDA PRIE RESPUBLIKU SKAIČIAUS SULYG SAVO SEIMO NUTARIMO

Tai Graikija, Kuri Nelabai Senai Išvijo Savo
Karalių Svetur Gyventi.

STATEN ISLAND SALOJE ĮVYKO BJAURI
ŽMOGŽUDYSTĖ, KUR VYRAS PA-
PJOVĖ JAM BESIPRIEŠINANČIĄ MO-
TERĮ.

Visa New Yorko Policija Pakelta Ant Kojų.

ATENAI, Kovo 25. — Dar viena valstybė atsimetė nuo monarchizmo principų ir nutarė tapti respublika. Tai Graikija, kuri perversmu neseniai išvijo savo karalių ir nepriėmė Venizoso diktatūros. Seimo nutarimas apie respubliką vienok dar eis žmonių perbalsavimui.

STATEN ISLAND, Kovo 25. — Čionai ant vieškelio įvyko bjauri žmogžudystė, kuomet 31 metų Maud Bauer tapo nežinomo vyro perdurta peiliu ir išmesta ant kelio. Ji yra elektros inžinierio pati ir važiavo namo automobiliu su motina ir dviem vaikučiais 7 ir 5 metų amžiaus. Jos automobilis pagedo ir ji nuėjo ieškoti pagalbos. Tuom tarpu nežinomas žvėris-vyras, pamatęs gražią moterį vieną ant kelio, ją pagriebė ir bandė išnaudoti, bet, matyti, toji pradėjo kovoti ir vyras ją su peiliu perdūrė. Užmušimas įvyko visai netoli jos automobilio. Vyras buvo automobiliu ir matyti važiavo tuo metu pro šalį. Visa New Yorko policija ansu-

SLAPTOSIOS ORGANIZACIJOS LIETUVOJE

Kaunas. Politiškoji policija pranešė valdžiai, kad Lietuvoje veikia dvi slapotos tautininkų partijos, vardu „Vytis“ ir „Antisemitai“. Jos skleidžia lapelius. Viena veikia tarpe inteligentų, o antisemitai tarpe kaimiečių. Areštavus 32 žydus iš sąjungos „Kultur Lyga“ (Svietimo Lygos), komunistinis judėjimas Lietuvoje aprimo. Bet dar veikia slapta lietuvių komunistų partija, kurios viršūnes tikimasi greitai laiku areštuoti, nes Lietuvos policija turi šnipų toje organizacijoje. Apie Vyčius ir Antisemitus policija tik teži- no iš jų skleidžiamų proklamacijų.

Fordas Perkas Anglių Kasykla

Uniontown, Pa. Fordas atpirko iš Davison-Connelville kompanijos jos kasyklas ir užmokėjo 10 milijonų dolarių. Iš viso jis gauna 3,700 akrų žemės. Fordas nori, kad anglis tų kasyklų aprūpintų jo stiklo ir kitus fabrikus Pittsburgo srity.

ANGLAI IRGI SKRENDA APIE ZEMES KAMUOLĮ

London. Rytoj iš Southamptono išskrenda trys garsiausi anglų lakūnai, norinti aplėkti žemę pirmą, negu amerikoniai. Juos remia privatiška eroplanų korporacija, kuomet amerikonus remia valdžia. Jie skrenda tik viename eropiane, o amerikoniai keturiuose. Anglų eroplanas yra Vicker isdirbystės su 450 arklių spėkos motoru, galįs skristi oru ir plaukti jūromis. Amerikoniai dabar randasi Seattle, Wash., kur jų eroplanai yra pertaisomi ir pridirbama laivukai. Subatoje jie išskris į Kanadą, už kokių 650 mylių.

Prohibicijos Davatka vadas Kalėjime

New York. William Anderson, pagarsėjęs vadas bažnytinų davatkų, kurių pasidaravimu prohibicijos įstatymus tapo pervarytas, dabar atsisėdo į kalėjimą. Jis tapo rastas kaltas padirbinėjime netikrų parašų ant čekių. Jis yra protestų kunigas, bet dabar tapo Sing Singe du metu po vardu No. 75,745. Jis pareiskė, kad

Zinios Iš Lietuvos

Skrebiškis, Rokiškio vals.) — („Vienybės“ kor.) — Sausio 26 d. J. Bukas, eidamas į mokyklą, pamatė šunį bėgantį; šuva buvo prabėgęs pro šalį vaiko. Bet vaikas prakaibino šunį: „Šnel, kur gi tu bėgi?“ Tuo sykiu šuva šoko ant vaiko ir sukramtė rankas, šunies būta pasiutusio. Vaiką išvežė į Kauno ligoninę. Kalbėti mes, kad neklusome valdžios įsakymų, kad šunys būtų priištis.

Rokiškis („Vienybės“ kor.) — Šiame miestelyje randasi didelė mūro gimnazija, bet namas tai savastis vietinio grafo P. Viršutiniame augšte yra gimnazija, o apatiniam — pardavinėja degtinę... Languose išstatyti įvairaus grožio buteliai, o mokiniai išėję iš gimnazijos sustoja ties langu ir spėlicija, kuriame butelyje skanesnė degtinė. Taigi čia vietinės valdžios didelė klaida, jie turėtų, maną, kad jei jie myli siurbti baltakę, tai tegul ir jauni vaikučiai susipažįsta nors su butelių parašais, o kaip paaugės, tai žinos, kokios pareikauti iš salūninko.

Petras Kriukelis
„KLAIPĖDOS SARGAS“
Klaipėda, 1924 m. kovo 27 d.

ka mirties aukomis tuo labiau, jei nepasirūpina laiku gydytoją pasikviesti.

ZIAURŲS GANDAI KLAIPĖDOJE

Klaipėda. — Pasklido antradienio vakarą. Apie septintą valandą būtent rimtų asmenų nuokopų buvo pranešama, kad eję per Marės ledą 12 žmonių Marės vidury įlūžė ir dalis jų nuskenndusi. Kopų krašto gyventojai, nors tai matę, bet negalėję jų gelbėti. Kopose, iškilusi panika. „Klaip. žinių“ redakcija tuoj atsiklausė visose atatin kamose įstaigose (Uosto policijoje ir tt., Uosto valdyba net buvo pasirengusi išsiūsti pagelbos laivą), juoba, kad tarp nuskenndusiųjų buvo spėjama ir vienas Redakcijos narys. Tik tai valandą, kada buvo pradėta rašyti nekrologai rytojaus numeriu ir kada rengtasi pasiūsti Kauno „Elta“ apie šitą tragediją pirmos telegramos — pradėjo pareitį kitiškesnės apie tą atsitikimą žnios, kol pagaliau visos „tragedijos“ liko tik provincialus burbulas. Mat kažkas nuo kopų kranto buvo matęs vidury Marės ant ledo gulintį — juoda šunį. Iš šunies, metamorfozos keliu mat pasidarė žmo-

KAUNO RADIO STOTY
Šių metų vasario 21 d. iš Kauno Radio stoties viršininko p. Sniečkaus gavau žinią, kad tą dieną 14 v. 15 m. bus galima girdėti Maskvos pranešimas tarptautine Esperanto kalba apie Leniną.

Lenino panegirikas man, žinoma, maž terūpėjo; bet buvo įdomu Kaune išgirsti kalbą, einanti iš Maskvos, gulinčios už 900 kilometrų nuo mūsų sostinės. Taigi paskirtu laiku nuvykau į mūsų Radio stotį ir patariau j patį laiką. Iš Maskvos pasigirdo balsas, pranešas, kad pirmą bus pagrotas gedulo maršas, o paskui bus Esperanto kalba pranešimas apie Leniną. Gedulo maršas buvo sugrotas portapijono ir pusėtinai girdimas. Šiam pasibaigus pareikšta: „Dabar kalbės „tovarščas“ Drezenas esperantiškai apie Leniną.“ Įtempęs ausis klausiauos tos kalbos, bet dėja, išgirsti aiškiau teko vos keletas atskirų žodžių, a. s. visuose kraštuose, žmonija... garbė... ir tt., iš kurių nebuvo galima sudaryti jokio sakinio. Tuo būdu visas Lenino panegirikas (bent Kaune) nuėjo niekais. Kas čia buvo kaltas; ar neaiškus Drezeno esperantiški žodžių ištarimas, ar blogas

Isteigtas 1886 m.
VIENYBĖ
KAS ANTRADIENIS
Leidžiamas Utarninkais, Kotvargais
ir Subatomis
Brooklyn'e, N. Y.
METINE PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose --- \$4.00
Kanadoje --- 4.50
Lietuvoje ir kitur --- 5.00
Prenumerata reikis apmokėti
išskaido
Apie garsinimus klauskit laišku.
Adresas:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Established 1886
VIENYBĖ
LITHUANIAN TRI-WEEKLY
Published Tuesdays, Thursdays
and Saturdays
at Brooklyn, N. Y.
SUBSCRIPTION RATES:
In United States --- \$4.00
Canada --- 4.50
Other Countries --- 5.00
Advertising rates on application.
Address:
Vienybė Publ. Co., Inc.
193-197 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

PERŽVALGA

Redakcijos Straipsniai

DELEI LIETUVOS RENGTOJO "PUCO"

Tas ką pereitame "Vienybės" num. buvo cituota iš lenkų laikraščio "Kuryer Narodowy" apie Kaune buvusį surengtąjį "sukilimą", pasirodo būta vienok teisybės, tik lenkų laikraštis labai didelę svarbą tam "pucai" pridavė. Kaune būta ruoštojo savotiškojo "sukilimo", kuris bet gi neišsinešiojo samokslininkų ysciuje. Apie tai dabar pranešė "Klaipėdos Žinios" (nr. 28), kurios sako:

"Kaip netikėti gandai iš sostinės, jei jie taip begalo sensacingi — "malonūs". Štai, sakoma: Klaipėda jau parduota. Šleževičius, Galvanauškas ir Vailokaitis, susiėję Užsienio Reikalų Ministerijoje, perdūrė visą Seimo nustatytą kontr-projektą tuo būdu, kad įsileidžiamai lenkai į Klaipėdą. Be abejo, jie bus papirkti. Bet tauta to pakęsti negali. Todėl nutarta jau "ten" vasario 16 d. padaryti sukilimą — "puca" — nuversti valdžią, nužudyti Galvanaušką, Žalkauską, Šližį, paimti valstybės vėirą į savo rankas — ir atsakyti nuo 1923 m. vasario 16 d. decizijos (nota Antatei, kuria mes tinkame perimti kraštą tam tikromis sąlygomis.)

"Kas gi tai įvykdys? Nugi tautininkai! slaptoji organizacija, panaši į "Juodąją Ranką", kuriai priklauso šauliai, ypač jų Centras, studentai-tautininkai, karininkų būrys ir tt. ir tt."

Tasai "puca" pasibaigė niekais, kaip rašo ten pat: "Sostinėj sukeltas triukšmas beveik pasibaigė. Vi-

"Laisvės" redaktorai tik už savaitės laiko iš "Vienybės" da-sižinojo, kad teismas uždraudė Atstatymo B-vei šėrus pardavimėti. O kad gerbiaimi laisviečiai mokėtų angliškai skaityti, tai būtų anksčiau iš "Times" tą žinią dažinoję. Bet nors "Vienybė" jiems ir patarnauja kaip mokslu ir informacijų šaltinis, bet mokiniai baisiai nedėkingi, ir prie kiekvienos progos gerai išsikoluoja. Taip ir turi būti: nes kur mokiniai savo mokytoją mylėjo?

—o—

Lietuvos ministerių kabinetas nutarė pusiau pigiau gelžkeliai vežti plytas del tautininkų studentų statomo namo. Vienok yra žmonių, kurie sako, kad tokie darbas nėra tautos kultūros reikalas.

—o—

Mariampolės Ginnazijai, kuri yra vienatinė pažangi gimnazija Lietuvoje, nevaržanti mokinių su klerikalizmu, bet pučiantį kaikada socializmą, tapo pasiūsta iš Chicagos \$1135.50. Didžiama tos sumos surinkta iš SLA. kuopų. Suma maža ir ji rodo saiką įtakos, kurią turi taip vadinami socialistai visuomenėje, nes aukų rinkimas buvo veik vienų jų rankose. Sandariečiai irgi turėjo čia prisidėti, bet labai nerangiai. O minėta gimnazija reikia remti, nežiūrint, kad jos mokytojų tarpe yra ir Bulceta, arba buvo.

—o—

Valdžias ištvirkimas.

Senatas kasdien vis daugiau purvo atidengia, kuris švinkščia nosyse visų gerų piliečių. Pas-kučiausias darbas buvo sumokė-

tingą mintį, kurią jis vadina "kapitalistiniu palinkimu." Ir faktai bei apsvartytas įrodo, kad to palinkimo daugiausia yra pas vieną tautą pasauly — būtent žydus. Ir todėl, prof. išvedžioja, kad dabartinis kapitalizmas yra niekas kitas kaip tik pergalė žydiškų gyvenimo būdų ir protavimų. Gi tuos būdus ir protavimą nustato žydų tikėjimas, kurio šaka, reikia atminti, yra katalikybė, o ypatingai protestonizmas, kuris remiasi ant Biblijos labiau negu katalikybė.

Liaudis jau senai tą faktą pastebėjo, kad žydai yra gabiliai tauta biznyje, pramonėje ir versle. Gali būt todėl minėtas prof. ir turi teisybę, sakydamas, kad kapitalizmas yra pergalė žydiškų gyvenimo būdų. Jei taip, tai labai juokingai atrodytų mūsų socialistai, kovojanti prieš kapitalizmą. Gindami žydus, jie iš vienos pusės gintų kapitalizmą, o iš kitos jį griautų.

—o—

Daugiau tokių pavyzdžių.

Iš "Draugo" žodžių patyrėme kad kun. Briška, apart kunigavimo, dar turis real estate biznį ir iš to biznio susikrovęs \$25,000, kuriuos įvestinę pas garsų Bišofą, nunešusį netik tuos kunigėlio tūkstančius, bet ir šimtus tūkstančių kitų lietuvių pinigų. "Naujienos" piktinasi, kad Briška tiek pinigų susikrovęs, bet mes sakome: reikia daugiau tokių pavyzdžių. Tada žmonės supras tą tiesą, kuri senai skelbiama: kunigai žmonėms nebėra reikalingi. Verčiau jie mes tu savo sutonus ir taptų biznie-riais, politikieriais, ar prie ko linke. "Naujienos" nesijuokia iš juodųjų, tai pasiūktu ir

Tėvynės Ginėjo Mirtis

2-jų Veiksmų Fronto Vaizdelis
(Iš šaulių vilniečių gyvenimo)
Parašė V. Styga

(Tąsa)

III Šaulys: — Visai nebe toli, žiūrėk (duoda žiūrcną I Šauliui) už šitų štai kalnelių ir visa jų komanda, nes man esant žvalgyboj jie mane pamiję ir seka.

I Šaulys: — Taip, matyti už medžių slenkant jų žmonės, turbūt lenkų žvalgyba; taigi, mieliaji, aš esiu pranešti būriui, kad užkirtus jiems kelią, o jūs dabokite ir sekkit juos, o ypač tų žvalgybinių neleiskit atgal sugryžt.

II ir II Šauliai: — Gerai!

II Šaulys: — Drauge, mes pasislėpkime, kad geriau "pavaišintume geradėjus," kurie trokšta praryti mūsų laisvę.

III Šaulys: — Tad eisime! Oi ginkle, ginkle mūsų gynėjau, kirsėk priešą kožna kulka. Tegul nedrįsta mindžiot žemelės mūsų šventos, bočių krauju atpirktos. (Patikrina šovinius šautuve ir įlenda į mišką).

I lenkų kareivis (eina nedrąsiai žvalgydamas, bet linksmi kalba): — Ot ir vėl naują vietą užėmiau ir vėl giliau į tą Litvą nelabają. I po-co Litva, ta poščebna ir kam tie chamai tur gyvuot? Būt polska všondzie vielka jedna, tada mums šliachtoms tai gyvenimas. Nors mūsų krolestva jau ir didi, bet skolos pralenk ją. Ir mūsų glėbėjas francas pradeda reikalaut jų; kaip reiks išeit iš tų skelų, ką daryt? No dlug dla polski glupstvo jiest, me turim mandrajį Pilvasudskį, jis viską mandriai išves. Del polskos mūsų galingosios dvi kliūtys: skolas išsimokėti, kurių milijardus ant pirštų nesuskaitau ir Nemunu prie jūrų prieit. Tik mums reik turēt Litvą, o tas nesunku padaryt; pirma užimsime neutralę juosta, o paskui ir visą Litvą del krolestvos.

II lenkas: — Oi, Juzek, bratek moi kochany. Litvinov niema juž i tut. I tak krok za krok všietko napsudnich z litvy; tych chamov vapen zim von!

I lenkas: — Reik išvyt ir jų krolestvą sunaikinti; dabar daug narsios kareivijos mūsų ateis, tai ką reiskia Kaunas paimt ir chamai išvartyt (reidydamas apkasą). Tą vietą aš be mūsų

II VEIKSMAS

I šaulys (pereina per sceną žvalgydamas ir kalba): — Nematyti tų niekšų, lenkų (atsisuka atgal ir tuo laik lenkų kareivis šauna jį, ejęs pirmiau iš užpakalio; I šaulys virsta taip, kad krūtinėj iš publikos matosi žaizda; guli kurį laiką, o lenkas pabėga atgal).

II šaulys (įbėgęs): — Mūsų laimėjom, lenkai gavo per nosį! (patėmijęs gulintį draugą), bet drauge, ko tu guli? gal sužeistas? (apžiūri I šaulį, o tuo tarpu III šaulys atveda su triukšmu tą lenką, kuris nušovė I šaulį).

III šaulys: — Kodel mūsų Petras guli, gal užmuštas?

II šaulys: — Ne, tik sunkiai sužeistas nuo kuikos.

III šaulys: — Apžiūrėk mūsų brangų draugą, o aš vesiu tą niekšą atiduoti pasienio sargybai. (I lenką): Nenoriu tik savo rankų sutepti nešvarum krauju, atiduosiu tave mūsų sargybai, tegul su tavim pasielgs taip, kaip esi užsitarnavęs. (Nuveda į scenos galą ir girdėti šauksmas "sargyba! priimkit tą niekšą!")

I šaulys (pakėlęs galvą): — Broliai, vandens, pavilginkite jau baigiančias džiūti lūpas, nes mirties valanda arti (nuleidžia galvą).

II šaulys: — Už ką draugelis turi kentėti šias kančias ir alpti nuo priešo smūgių, ar delto, kad gynė savo tėvų krauju aplaistytą žemę ir norėjo sutraukti vergijos pančius?... Bet, brangus drauge, nenusimink; tu išgysi, ir mes eisime ant amžino mūsų priešo, dar su didesniu karščiu mušime jį ir neduosime nė kojos padėti mūsų protėvių prakaitu aplaistytoje žemėj.

III šaulys: — Ne, drauge, tu atsiskirti negali! Tu ir toliau vesi mus kovon, ir toliau tu vadovausi, kad kuo greičiau atsikračius vergijos retežio ir sutraukius vergijos pančius (trimitas).

II šaulys: — Bet mus kovon šaukia, mes eisime ginti brolių ir pravyti plėšikus iš šito krašto visai!... Tuoj atsiūsime pas tave gydytoją, kuris tau pagelbės.

III ir II šauliai: — Sudiev, šiam kartui! (išeina).

I šaulys (pakėlęs galvą): — Sudiev amžinai!

J. VAIČKAUS DRAMOS TEATRAS DARO SAVO ATIDARYMĄ

Rašo Korespondentas.

Mūsų kasdieninis, pilkas gyvenimas slenka įprasta jam vaga — nieko nekeisdamas, nieko, rodos, naujo neatnešdamas.

Užsiėmę savo kasdieniniu darbu ir gyvenimo rūpesniais skurštame ir tiek. Rodos, tame ir visa prasmė gyvenime. Bet ne. Ateina valanda, kada darbas paliauja mus varginęs, leidžia atsikvėpti. Poilsio trokšdami ieškome jo, bet nevisada tesurandame, nes kartais klystame, manydami jį rasti vien fiziniame poilsy. Žmogus susideda ne vien iš kūno, bet ir sielos. Kad duoti poilsio visam žmogaus organizmui, tad reikia suteikti poilsio, arba peno ir sielai. Sielos ir kartu kūno poilsio vieta yra teatras, kurio mes kol-kas neturime. Teatro reikalingumas didelis. Teatras duodamas mums peno sielai, kartu apsaugos ir mūsų jaunuomenę nuo išautėjimo. Teatras prilygsta gerai bažnyčiai ir mokyklai. Amerikos teatruose to nepasiekama, tad reikia galvoti apie savo tautinį teatrą. Tiesa, buvo daromi mėginimai, pvz. Anzels ir Viltis.

kie, bet jie nepavyko ir tam buvo rimtos priežastys. Likome su svajonėmis, bet mūsų svajonės jau kūnijasi. Jau daugiau, kad du mėnesiai atvyko iš Lietuvos dramos tėvas J. Vaičkus ir artistas J. Dikinis. J. Vaičkus nurodė tikslą atvykimo. Teko patirti ir iš pasikalbėjimų, kad rimtai manoma dirbti ir rimto meno siekti. Mūsų gyvenimo spraga ėmėsi užkimšti menininkas J. Vaičkus, jam pagalbos stojo artistas J. Dikinis. Neilgas darbo laikotarpis jau žada suteikti mums savo vaisius. Sužinota, kad po Velykų, balandžio 26 dieną J. Vaičkus Dramos teatras pradeda vaidinimą. Teatro repertuaras žada būti rimtas ir įdomus. Atidarymo spektakly vaidins Lietuvos dramos Teatro artistės, kurios Velykoms laivu "Pres. Harding" pribūna į N. Yorką. Vaidinimai įvyks vienam iš didžiausių ir gražiausių teatrų Brooklyne, Kismet Temple, 92 Herkimer St. Salėje telpa apie 3,000 žm. Teatro atidarymas žada atsibūti su tam tikromis iš

PAMINKLAI

Rašo Pr. Jonaitis

Nuo senų seniausių laikų, kuriuos vos tik, bet labai miglotai, nušviečia istorijos mokslas, jau randame paminklus. Ar visa tau ta, ar atskira žmonių grupė nepamiršta tokio žmogaus, kuris šickiu ar tokiu būdu dirbo jų gerovei. Senovės Egiptėnai manė, kad paminklus galima ir reikalinga statyti tik faraonams (savo carams) ir labai retais atsitikimais pastatydavo vieną kitą paminklą ir atsižymėjusiam karvedžiui ar kitam kokiam. Garsesniems tų laikų žmonėms buvo statomi dideli paminklai (piramidės); buvo jie viduje puikiai įrengiami. Jau iš to matyti, kad nevisi ir faraonai, ir karo vadai ir kiti buvo lygiai įvertinami, bet buvo jie skirstomi, atminimo atžvilgiu, į tam tikras klases.

Paminklų statymas yra užsilikęs iki mūsų laikų, taip, kad pat užsilikęs ir tasai skirstymas į klases. Žinoma, anais senais istorijos laikais, kol nebuvo visokio plauko partijėlių, gal ir galima buvo tinkamai įvertinti vieno ar kito žymaus žmogaus darbus ir kaip užmokėti už juos, tikriau sakant išreikšti kimui tinkamos pagarbos, pastatyti jo atminimui tinkamą pa-

DEL PASŲ GALIOJIMO PRATĖSIMO

Kaip jau buvo anksčiau paskelbta, turintiems Lietuvos Respublikos užsienio pasus, pasų galiojimas pratęsiamas nemokamai, paėmus tik vieną dolerį žyminio mokesčio.

Kadangi yra asmenų savo laiku nepailginusių pasų galiojimą, tai šiuo pranešama, kad nuo 15 d. balandžio mėnesio visi savo laiku nepailginę pasų galiojimą turės užsimokėti 5 dolerius, mokesť lygų naujo pasų išdavimui.

Lietuvos Respublikos Atstovybė
Suvienytoms Amerikos Valstybėms.
1924, Kovo m. 21

Tėvynės liga nestrgk,
Latvakortę išsiplrk,
Čia "Vienybė" jums padės
Ir maloniai palydės.

PIRMAS LIETUVYS
Ohtropraktikas-Gydytojas
J. Vaitulionis, D.C.
331 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Valandos nuo 4 iki 8 val. vak.
Nedėlioms ir šventadieniais:
Nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

ROYAL MALL

Iš Amerikos Lietuvių Gyvenimo

ČIA TALPINAMA ŽINIOS IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO ĮSIMITINAI RAŠOMA MŪSŲ GABIŲ KORESPONDENTŲ APIE TEATRUS, BALIUS, PRAKALBAS IR ABELNĄ JUDEJIMĄ

BALTIMORE, MD. Liet. Amer. Atletų Klubo "Basket ball" Laimėjimai

Savo laiku jau buvo minėta laikraščiuose, kad šimet L. A. A. K. "Basketball" tapo dalyviais vienos iš žymiausių vadinamos "Baltimore Basketball Lygos." Kad būti dalyviais šioj lygoj, tai jau reikia turēt gerą patyrimą lošime basketball; su prastu patyrimu lošėjai nėra priimami. Mūsų gi klubo basketball lošėjai, pasirodė ne vien eiliniai lošėjais, bet jie tiesiai atsistojo į prysakį visų grajočių ir užkariavo publikos simpatijas. Vietos laikraščiai gana stambiai pažymėjo per visą laiką įvairiais atgalviais Lietuvos žymų laimėjimą.

Reikia pažymēt, kad per visą sezoną "Baltimore Basketball Lygoj" mūsų klubo "tymas" lošė keturioliką kartų; aštuonis kartus išėjo žymiais laimėtojai, o tik šešis kartus pralošė.

LAWRENCE, MASS. Iš Lietuvių Ukėšų Klubo Gyvenimo

Apie šią organizaciją laikraščiuose ligšiol mažai girdėti, o vienok šis klubas yra didžiausi bepartyvė šioje kolonijoje organizacija. Jame yra susispietę lietuviai visokių pažvalgų ir visi gana draugiškai sugyvena. Klubas turi nuosavį namą, kur visas lietuvių judėjimas randa sau vietą.

Prie šios organizacijos turėtų prigulėti kiekvienas Lawrenceo lietuvis, nes tai vienintelė organizacija, kurioje gali visų pažvalgų ir įsitikinimų lietuviai suėiti. Nors dabar ir yra pakelta įstojimo mokesťis, bet atsižvelgus į tai, kad jau namas veikt išmokėtas, ir svetainė pezeita rudenį puikiai išdabinta, kas lėšavo keletą tūkstančių dolerių, tai tie keli dolariai įstojimo neturi būti kaip priežastis, del kurios negalėtu nauji

Anot kun. Maknicko, "bedieviai" esą kalti, kad Washingtono Atstovybė tapęs atsiūstas žydėlis; Chicagoj konsulu "bedievis" žadeikis esąs irgi bedievių atsiūstas. Lietuvoje mokytojų bedievių esą 70 nuoš., o katalikų tiktai 30 nuoš.

Gal del tokių kun. Maknicko gūdrybių, aukų tesurinkta vos \$60 su centais. Rodos publika su prato, kad niekus kalba.

J. K. Urbonas

PROVIDENCE, R. I.

Kun. Garmui Vilniaus nereikia

Nors vietos lietuviai jau buvo gražiai apvaikščioję Lietuvos neprigulmybės 6-ųjų metų su kaktuves, Vasario 16 d., bet mūsų kunigui Čaplikui tas nepatiko, todėl jis surengė saviškius apvaikščiojimus tą pačią dieną. Jisai parsikvietė kun. Garmų. Šisai kalbėdamas ir girdamasi apie savo važinėjimą Lietuvoje, tasai kiti užsiminė į

MUSŲ KLADINIMO BIURAS

(Rask geresnį atsakymą!)
 Nusimelavęs Klebone! Atsakyk dar šiuos klausimus ir — ma tavo galas!
 Ar daug dar turi likusio rašalo Dr. Graičiūnas, kuris prira-

kur geresnės gaus pastverti. Kaip tik jie du atsiskyrė, žaibo mirksnių namon spy-rė;
 Ten vežimai jos jau laukė, Ir rakandus į juos kraustė. Apie dvyliką valandą Barba-rašius nusėtinai užsitraukė

pusto garsiai šaukdamas: "Vi-si šventieji ir Martynas! gel-bėkite mane nelaiminga šitoje valandoje, nes nedalaikysiu!" Parpuolė ant lančės ir užmigo. Ant rytojaus vaikščioja gat-vėmis ir klausinėja, ar nematę

narių. TMD. kuopos turėtų su-krust prie darbo.
 Seimo rengimo komisija ra-gina Jumis dėtis prie TMD. Už-simokėsi \$1.00, bet naudos ap-turėsi keleriopai daugiau, negu

toriaus, 101 Oak St., Lawrence, Mass., arba prie TMD. Seimo rengimo komisijos, 29 Endicott St., Worcester, Mass.
 Seimo Rengimo Komisija
Dr. Biruta Bernotaitė
Juzė Ruktytė
 B. A. Dėdėnas

A. B. STANKEVIČIUS "Vienybės" Įgaliotinis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. J. Nieniu: — Ačiu už nurodymus ateinančių metų Metraščiu. Mes to ir prašome visų mūsų bendradarbių ir skai-

tytojų. Kaslink Tamstų miesto žiniučių neįdėjimo, tai nerūgokite, nes jų nesurinkote. Mes jų nedėjome nei iš vieno miesto, nors siek tiek turėjome. Mažai turėdami, palikome ateinančiam 1925 m. Metraščiu, kurį jau dabar rengiame ir delto visų bendradarbių prašome iš visų miestų žinias iš lietuvių statistikos prisūsti.

J. Naruševičiui, Lietuvoje: Ačiu už atsakymus į mūsų "Apklausimo Raštą," taipgi už mūsų pasivadėjimą ir toliaus "Vienybės" bendradarbiavimą. Knygų išsūsimą perdavėm Administracijai.

V. P. Ginicėiui: — Jeigu Tamsta pervaži patėmijote mūsų "Apklausimo Raštą," tai malonėkite ir dabar savo mintis greitai parašyti, kad į porą savačių suspėtų bus pasiekti. Neužilgo bus visų bendradarbių ir skaičiuotojų atsakymai sutraukti krūvon.

K. P. Kazanauskui, Chicago:

je: — Išrišimą uždavinio gavome pervaži. nes šis numeris jau buvo išspausdintas. Ačiu vie nok už atidą, ir meldžiame toliaus sekti uždavinius.

V. Vitukiniui: — Tamsta atleisite, kad korespondencijos neįdėsim, nes panaši jau tilpo "Vienybės" nr. 27. Mums labai trūksta vietos net ir po vieną sykį rašomoms korespondencijoms, kurios pastaruoju laiku delei apvaikšiojimų susivėlino ir vos baigiame pasivyti laiką. Pasistengkite, broliai, "Vienybė" didinti ir tankinti!

Vaidylai: — Už korespondenciją ačiu. Kitos žinutės nedėsim, nes ji yra polemika su kitu bendradarbiu už menką dalyką.

A. J. Jckubaitis: — Tamsta matote, kad mes ligšiolei labai mažai turime vietos, nors visoki rūsies rašteliu turime gana apsciai, ačiu mūsų bendradarbių vis didesniams skaičiaus augimui. Dedame ir Tamstos raštelius, kiek tik progos parina; nehorėkite viską į vieną laiką sudėti, ir nenorėkite vienas laikraščio užimti. Kiekvienas bendradarbis reikalauja sau duoti teisingos progos. Kai turėsim spaudą didesnę, bus geriau; bet dabar dar ji pas mus nedidelė, ar vienur kreipsies, ar kitur.

Ten Buvusiam, Providence: Apie apvaikšiojimus jau buvo rašyta "Vienybės" nr. 24. Kartoti tas pačias žinutes neparanku, todėl nedėsim. Dedam tik kitas žinias.

IS KELIONES PO NAUJAJA ANGLIJA

Waterburyje, kaip ir kitur, komunistai gerokai apardė lietuvių draugijas, išaikvojo daug jų turto ir kultūros. Paveizdan, čia man dar gyvenant 1908-10 metais buvo Šviesos Draugija, kurioje ir aš darbausai gana daug. Tuo laiku buvo užgyventas knygynas, knygų vertės į \$500.00. Knygynas būdavo atdaras per kelis vakarus į savaitę, suėję žmonės skaitydavo, rengdavome diskusijas, platindavome apšvietą, rengdavome išdarbystės parodas, užlaikydavome visus lietuviškus laikraščius.

O šiandien! Tas knygynas išdraskytas, knygos išnešiotos ir net likusi nariai nežino, kur jos yra! Ta draugija, komunistų valdžion patekusi, tapo užmarinta. Vieton apšvietos, užvėrė suirute ir pjovynės.

Zodži sakant, kur tik uždėta komunistų letena, tenai yra išdeguis tūstumo skylė, per kurią šviečia nieko neapsviečiantis raudonas internacionalas. Tai vis atstliko per Waterburio lietuvių lipšnumą ir nuolaidumą.

Čia tai vis kalbėjau apie raudonąjį internacionalą, kuris lietuvių labai sunaikino. Bet yra Waterbury šaka ir kito internacionalo, būtent juodojo. Tai Romos politikos agentūra. Šitas internacionalas nei kiek negerenis už raudonąjį. Aš čia nekalbėsiu nei apie dangaus nei žmogaus sielos reikalus, nes jie yra privaciai kiekvieno žmogaus reikalai. Bet nelaimė yra tame, kad šitas internacionalas žaboja mūsų tautybę negeru apynasriu.

Čia yra parapija, kuri turi savo mokyklą. Parapijonai turi mokėti \$25 į metų mokyklos apmokėjimui, bet mokykla nepriklauso lietuviams, tik Romos kurijai. Prie piniginių pajamų ir atskaitų žmonės nėra prileidžiami. Toliaus žmonės turi mokėti už kiekvieną vaiką, kuris eina mokyklon, \$10; o kas turi tris vaikus, tai moka \$25. Tas būtų gerai. Bet štai kas negerai: už lietuviškus dolarius, lietuvių vaikučius mokina franču vienuolės! Čia pasibriežta lietuvių vaikučius mokinti lietuvių kultūros, ir su tokia gražia mintimi pasikviesta frančės vienuolės, kurios apie lietuvius neturi mažiausio supratimo. Jos prie kiekvienos progos įkvėps mūsų vaikučius, kad lenkai yra už lietuvių kultūringesni, nes jos

tik apie lenkus, mūsų didžiulius priešus, nežino. Kaip gi tos nusėnė merginos gali mokinti mūsų vaikučius, jeigu nei viena nemoka nei žodžio lietuvių kalbos ir neturi mažiausio supratimo apie lietuvių istoriją, mūsų apsiėjimus ir mūsų prigimty?

Kunigų yra kaltė, kad jie žmonėms nepsako tikros teisybės: Vieton mūsų tėvus prigaudinėti, jie tiesiog pasakytų, kad jie jų vaikus mokins franču kultūros, kad būsiučiatis su lenkais.

Kad jos gali išmokinti potėrių, tai tas tiesa, nes vaikučiai daugiau laikomi bažnyčioje, ne gu mokykloje. Tenai būdamas prisiziūriėjau, kaip tie vaikučiai yra varinėjami, kaip gyvuliukai, tai j mokyklą, tai į bažnyčią. Vaikai negauna tinkamai laiko mokslui, nei pagėgiojimui, nei lavinimuisi. Vieną dieną tėmijau prie vartų veik visą dieną, ir pasirodė, kad vaikučiai buvo varomi bažnyčioj 4 kartus, ir kas kartas išbūna bažnyčioj po 1 valandą! Delto nedyvai, kad vaikai išmoka labai gerai potėrius. Bet kaip yra su moksli? Ką tokie vaikučiai galės daryti išėję gyveniman, kuo met juos ant kiekvieno žingsnio prienks tie vaikai, kurie pilną laiką lankė valdiškas mokyklas?

Apie tai, kiek lietuvių čionai yra sudėję pinigų į bažnyčią, į jos aplinkinius trobesius; kiek jie sudeda aukų užlaikymui airių vyskupų, arci-vyskupų ir Papos kanceliarijos Romoje, tai čionai jau nekalbėsiu, nes tas visiems žinoma.

A. B. Stankevičius "Vienybės" Įgaliotinis

ATSISIAUKIMAS Į LMS. NARIUS

Gerb. šėrininkai LMS. (ar L. Mechaniķu Saryšio? Red.) malonėkit pranešti, ar laiškų ar per laikraštį, kaip stovi LMS. turtas. Girdėjau, kad ir Seimams atsibuvo; bet mes t. y. 12-ta kuopa negavome nei pavady nei pakvietimo; nekurie iš mūsų kuopos gavo pavadas, bet jau po laikui.

Pereitą vasarą man pil. J. Sagevičius, mūsų pirmininkas ir didžiausias darbuotojas, rašė nuop pėdšamas gerą stovį "Lietuvos Mechanikas" Lietuvoje ir ragino šėrininkus išmainyti savo šėrus ant lietuviškų, prie ko dar bus reikalinga dadėti apie \$2.00. Bet šitas apmainymo darbas nebuvo visiškai užbaigtas, delto užsiliko iki Seimo. Ar aš nepatėmijau laikraščiuose ar visiškai Seimas jokios žinios viešai nepaskelbė, kas Saryšyje veikinama.

Pastaruoju laiku rašiau gerb. J. Sagevičiui klausdamas apie pasekmes Seime ir kas bus nuveikta su šėrais, bet jokio atsakymo negavau; kame priežas-

tis, nežinau. Delto kreipiuosi prie šėrininkų, kurie buvo Seime arba girdėja, kas dedasi. Už pranešimą 12-ta kuopa tariamo šėridžiai ačiu.

Kucpos rašt. J. K. Navickas 115 Manor Ave., Harrison, N. J.

DRAMA IS TIKRO GYVENIMO

Amerikonų dramos, paprastai labai menkos vertės ir amerikonų teatras labiau specializuojasi merginų kirčių reidyne negu nupiešime gyvenimo. Bet to negalima pasakyti apie veikalą "The Shame Woman," kurį "Vienybės" korespondentui teko matyti New Yorke Comedy teatre (kampas E. 41st ir 6th Ave.) Kiekvienas, kuris šitą dramą mato, išsineša atmintinūs įspūdžius, nes netik gabūs artistai talentingai jį atvaidina, bet jis turi prasme ir labai artimas gyvenimui. Jis ir griaudus ir juokū turi.

Tūrinys eina apie jauną ir turtingą vaikina, kuris prigauvėna taipat jauną ir neprityrusią kaimo mergaitę, kuri tampa "moterimi nešančia gėdą," nes ją visi paniekina kaip paleistuvę, o jos motina miršta iš širdies skausmo. Ta mergaitė paskui gyvena sau viena kalnuose ir gelbėjo kaimynams ligose, nors tie ją ir išvaikydavo kaip pasveikdavo. Laike vienos epidemijos ji priėmė auklėti naujai kitą mergaitę, kurią vėliau prigauva tas pats vyras, kuris ją prigavo. Šita mergaitė nusižūdo, o vyras atėjęs tyčiojasi. Tada senoji jo numylėtinė jį užmuša ir nueina į elektros kečę, nors galėtų gyvybę išsipirkti jei pasakytų, kodėl jį nužūdė. Bet ji nenori sakyti, nes trokšta paslėpti savo priimtos dukters nekaltybės vardą, del kurio ji ir ta vyra nužūdė, kad tas neišsiplepėtų.

Nors tikietai brangūs (iki \$7.70), bet neivienas nesigailės pamatęs šitą dramą ir jos gabius artistus. Ypatingai bus atmintina sena ragana-akušerka.

GROBLEWSKIO ZMIJEZNIK LINIMENT advertisement with image of a man and a snake.

FELIKSAS KARPAITIS Naminių Reikmenų Krautuve advertisement with address in Amsterdam, N. Y.

VĖLIAVOS advertisement with address 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

SENAI LAUKIAMAS KATALOGAS advertisement for Lithuanian Alliance of America.

Susivienijimas Liet. Amerikoje advertisement for Lithuanian Alliance of America.

UZSISAIKYKIT SKILANDZIUS IVAIKIOMS PRAMOGOMS advertisement for K. & M. CO.

GERIAUSIA DOVANA VELYKOMS advertisement listing various books and their prices.

DYKAI! SITAS 8-NIU KVORTU PUODAS už 135 Leibelius STAR ir M'GNOLIA PIENU advertisement.

SPECIALIS PASIULYMAS advertisement for Magnolia Brand Condensed Milk.

Magnolia Brand Condensed Milk advertisement with images of product cans and a coupon.

